

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan
Nazwisko: Kołkowicz
Miejsce urodzenia: Zahajki
Data urodzenia: 13-10-1928
Kraj urodzenia: Polska
Imię ojca: Piotr
Imię matki: Aniela
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Jana Kołkowicza objęto Sprawą Ewidencyjno-Obserwacyjną, której materiały złożył w archiwum Referat ds. SB KP MO Biała Podlaska (w zapisach brak daty archiwizacji). Dokumentację sprawy, zarchiwizowaną pod sygn. E-39473, obejmującą lata 1958-1961, zniszczono w WUSW Lublin za Protokołem brakowania akt nr 122/88 z dnia 31.12.1988.	Materiały o sygn. E-39473 zniszczono w 1988 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.	

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) kryptonim „Grot” (nr rej. 4753), prowadzonej przez Wydział III KW MO/WUSW Biała Podlaska w latach 1983-1984 w celu „wykrycia sprawców kolportażu antypaństwowych ulotek” na terenie Międzyrzecza Podlaskiego. Rozpracowanie wszczęto w związku rozkolportowaniem w dniu 12.03.1983 wykonanych odręcznie ulotek, w których informowano, że „NSZZ >Solidarność< istnieje i żyje” oraz wzywano robotników do tworzenia ogniw zakładowych tego związku. Jan Kołkowicz został zarejestrowany jako „osoba” do SOR „Grot” w dniu 09.06.1983, pod nr rej. 4854. W aktach znajdują się m.in. notatki ze spotkań i wyciągi z doniesień TW ps. „Marcin”, TW ps. „Ra”, TW ps. „Jakub”, KO „AK”, dzięki którym SB dowiadywała się o nielegalnej działalności i wypowiedziach Jana Kołkowicza. Sugestię, że „należałoby wziąć [go] pod uwagę” jako jednego z potencjalnych wykonawców i kolporterów wspomnianych ulotek przekazał TW „Ra” podczas spotkania z funkcjonariuszem Wydziału III WUSW Biała Podlaska dnia 15.03.1983. Ponadto KO „AK” wskazywał na kontakty J. Kołkowicza z pracownikami Kombinatu Maszyn Budowlanych „ZREMB” w Międzyrzeczu Podlaskim, w tym z zatrudnionymi w „powielarni” (Notatka służbowa funkcjonariusza Wydziału III z 16.07.1983). Z kolei TW „Marcin” poinformował m.in. o stwierdzeniu przez Jana Kołkowicza (w rozmowie z TW), iż podczas przeszukania SB nie odnalazła istotnych, „obciążających” materiałów, które J. Kołkowicz ukrył w skrytce (wyciąg z doniesienia z 30.01.1984). Natomiast w Informacji z dnia 22.02.1984, opracowanej na podstawie doniesienia TW „Jakub”, podano, że J. Kołkowicz przechowywał w zabudowaniach gospodarczych ojca maszynę poligraficzną, którą przewieziono w inne miejsce dzięki uprzedzeniu go o planowanej rewizji. Na wniosek Wydziału III WUSW Biała Podlaska, Postanowieniem zatwierdzonym przez Zastępcę Szefa WUSW ds. SB w dniu 28.11.1983, Janowi Kołkowiczowi „zastrzeżono” wyjazdy „do wszystkich krajów świata” do dnia 25.11.1985. Jako uzasadnienie wpisano: „jest figurantem sprawy oper. rozpr. >Grot<. Skupia wokół siebie grupę osób o zapatrywaniach antysocjalistycznych Podejrzany o rozpowszechnianie w środowisku międzyrzeckim nielegalnych wydawnictw. Aktywnie uczestniczy w organizowaniu imprez kombatancko-religijnych poświęconych b. członkom WiN”. W Meldunku operacyjnym z 05.01.1984 odnotowano, że dnia 29.12.1983 przeprowadzono przeszukania w miejscach zamieszkania trzech „figurantów sprawy, m.in. u Jana Kołkowicza”. Z osobami tymi przeprowadzono również „rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze”, a jednego z mężczyzn zatrzymano na 48 godzin. Prowadzenie SOR „Grot” zakończono 30.10.1984, zaś w dniu 23.01.1985 sprawę „zdjęto z ewidencji operacyjnej”, a materiały złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Biała Podlaska pod sygn. 827/II.

Akta o sygn. IPN Lu 0179/323 (827/II).

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr RSD 2/84, prowadzonego przez Wydział Śledczy WUSW Biała Podlaska w 1984 roku przeciwko grupie osób, podejrzanych o „kontynuowanie nielegalnej działalności związkowej” w NSZZ „Solidarność” na terenie Spółdzielni Inwalidów „Elremet” w Białej Podlaskiej, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 278 & 1 kk (nr rep. prokuratorskiego Ds 1/84/S). Śledztwo wszczęto w oparciu o materiały wyłączone przez Prokuraturę Wojewódzką w Białej Podlaskiej z postępowania Ds 14/83/S (w Wydziale Śledczym WUSW Biała Podlaska nr RSD 13/83). Znajdujące się w aktach pojedyncze dokumenty dotyczące Jana Kołkowicza odnoszą się do postępowania przygotowawczego RSD 13/83, prowadzonego w sprawie „kontynuowania działalności związkowej”. Jan Kołkowicz został wymieniony w Notatce służbowej (funkcjonariusza Wydziału III) z dnia 28.12.1983, w której zaliczono go, wraz z pracownikami Kombinatoru Maszyn Budowlanych "ZREMB" w Międzyrzeczu Podlaskim, do grupy osób, które wykorzystywały w Kombinacie "urządzenia poligraficzne do wykonywania nielegalnych publikacji i wydawnictw" (J. Kołkowicz był zatrudniony w Cechu Rzemiosł Różnych). Znajduje się tu również Nakaz przeszukania „pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych” Jana Kołkowicza, wydany przez Naczelnika Wydziału Śledczego WUSW Biała Podlaska w dniu 29.12.1983 oraz Protokół przeszukania, przeprowadzonego tego samego dnia. W wyniku przeszukania odnaleziono m.in. maszynopisy „z nadrukiem >Solidarność< (...) sygnowane przez Zespół Redakcyjny Okresu Okupacyjnego”, broszury dotyczące zbrodni katyńskiej. Do akt włączono także wniosek z dnia 04.01.1984, w sprawie zatwierdzenia tego przeszukania i „zatrzymania [znalezionych] przedmiotów”, skierowany przez Naczelnika Wydziału Śledczego WUSW Biała Podlaska do Prokuratury Wojewódzkiej w Białej Podlaskiej (zatwierdzono 05.01.1984).

Akta o sygn. IPN Lu 025/75 (75/III).

Mikrofilm obejmujący dokumenty ze Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) kryptonim "Konspirator" (nr rej. 5550), prowadzonej przez pion III RUSW Międzyrzec Podlaski w latach 1984-1986. Sprawę założono 13.09.1984, w związku z informacjami uzyskanymi od TW ps. „Jakub”, który powiadomił Służbę Bezpieczeństwa, że Jan Kołkowicz „jest członkiem nielegalnej organizacji pod nazwą Komitet Oporu Społecznego, działającej na terenie woj. siedleckiego i białkopodlaskiego”. Przed wyborami do rad narodowych organizacja ta miała prowadzić „nielegalną działalność propagandową (...)”, zaś Jan Kołkowicz aktywnie uczestniczył „w szczególności w redagowaniu i wydawaniu ulotek (...)”, nawołujących do nieuczestniczenia w wyborach. Z informacji pozyskanych przez SB wynikało także, iż J. Kołkowicz wykonywał afisze, rozplakutowywane następnie w miejscowości Krzewica i w jej okolicach oraz na terenie KMB „ZREMB” w Międzyrzeczu Podlaskim. W działaniach tych uczestniczyły także inne, ustalone przez SB, osoby. Jana Kołkowicza zarejestrowano jako „osobę” do SOR „Konspirator” w dniu 11.02.1985, pod nr rej. 5734. Wśród zmikrofilmowanych dokumentów znajduje się także Protokół przeszukania, dokonanego w mieszkaniu i pracowni malarskiej J. Kołkowicza w dniu 21.02.1985, w ramach postępowania przygotowawczego nr RSD 26/85. W związku z tym, że „w wyniku przeszukania nie znaleziono materiałów wskazujących na wrogą działalność”, tego samego dnia przeprowadzono z J. Kołkowiczem „rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą”. Miała ona na celu „zniechęcenie [go] do podejmowania w przyszłości tego typu działalności”. Jan Kołkowicz nie przyznał się do prowadzenia nielegalnych działań, uzasadniając m.in. posiadanie wydawnictw NSZZ „Solidarność” z 1981 roku chęcią „wszechstronnego poznania najnowszej historii i bieżącej sytuacji w kraju”. Funkcjonariusz gr. III RUSW Międzyrzec Podlaski, sporządzający Notatkę służbową z tej „rozmowy”, odnotował również, że J. Kołkowicz określił „charakter swoich obecnych zainteresowań (...) jako zbieranie dokumentów, a zwłaszcza ustnych relacji byłych członków Armii Krajowej, stwierdzając m.in., że wtedy wszyscy walczyli za Polskę”. Mikrofilm zawiera też Wniosek o przeprowadzenie kolejnej „rozmowy profilaktyczno-ostrzegawczej” z J. Kołkowiczem, skierowany 29.08.1986 przez RUSW Międzyrzec Podlaski do Zastępcy Szefa ds. SB WUSW Biała Podlaska (zatwierdzono go 03.09.1986). Zmikrofilmowano również „Protokół komisijnego zniszczenia zbędnych materiałów...” SOR „Konspirator” z dnia 14.10.1986. W dniu 10.12.1986 sprawę „zdjęto z ewidencji operacyjnej”, a materiały złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Biała Podlaska pod sygn. 985/II. Dokumentację aktową zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 2/87 z dnia 22.12.1987. Zachował się mikrofilm o sygn. 985/2.

Akta o sygn. IPN Lu 0225/57 (985/2).

Wydział III WUSW Biała Podlaska wystąpił o "zastrzeżenie" wyjazdów Jana Kołkowicza do "WKŚ" ("wszystkie kraje świata") od 25.11.1983 do 25.11.1985. "Zastrzeżenie" zarejestrowano w Sekcji "C" Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Biała Podlaska dnia 30.11.1983, pod nr rej. 5131. Według zapisu w Dzienniku rejestracyjnym, "anulowano" je 30.11.1985.

Zapisy na karcie EO-4-A/77 z Kartoteki pomocniczej WUSW Biała Podlaska, na karcie Pz-35 z Kartoteki paszportowej Biura Paszportów MSW oraz w Dzienniku rejestracyjnym WUSW Biała Podlaska.

Jan Kołkowicz został objęty kontrolą w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) kryptonim „Redaktor”, zarejestrowanego przez grupę III RUSW Międzyrzec Podlaski dnia 16.12.1987, pod nr rej. 7309. Kwestionariusz założono w oparciu o „materiały agenturalne”, w związku z „podejrzeniem nielegalnej propagandy politycznej”, tj. kolportażu wydawnictw bezdebitowych na terenie Międzyrzecza Podlaskiego. Z dniem 26.08.1988 sprawę przekazano Wydziałowi III WUSW Biała Podlaska, który zakończył jej prowadzenie 07.09.1989, ponieważ „nie stwierdzono wrogiej działalności”. Według zapisów kartoteczno-ewidencyjnych materiały KE "Redaktor" złożono w archiwum Sekcji "C" Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Biała Podlaska pod sygn. 1357/II, następnie akta zmikrofilmowano (sygn. mikrofilmu 1375/2). Dokumentacja archiwalna została zniszczona. Protokołu brakowania akt i mikrofilmu nie odnaleziono.

Materiałów WUSW Biała Podlaska sygn. 1375/II oraz mikrofilmu sygn. 1375/2 brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

Informacje dotyczące Jana Kołkowicza umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO), z odniesieniem do spraw, którymi był objęty. Wpisano tu Sprawę Operacyjnego Rozpracowania, wszczętą w związku z podejrzeniem kolportażu „nielegalnych wydawnictw” i zakończoną w 1985 roku przeprowadzeniem rozmowy ostrzegawczej – materiały złożono w archiwum pod sygn. 827/II. Podano również dane Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia, gdzie Jan Kołkowicz był "podejrzany o rozpowszechnianie nielegalnej propagandy politycznej"; SOS zakończono w 1986 roku – sygn. archiwalna mikrofilmu: 985/2. Zapis zawiera też informację o Kwestionariuszu Ewidencyjnym nr rej. 7309, prowadzonym w okresie 16.12.1987 - 07.09.1989, w ramach którego kontrolowano operacyjnie J. Kołkowicza – z adnotacją o sygn. archiwalnej mikrofilmu: 1357/2 oraz wzmianką, że „materiały archiwalne zniszczono”.

Wydruk "Informacji o osobie" z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).